ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Стратегија за развој на Државниот завод за ревизија 2010-2014

Скопје, декември 2009 година

Содржина

Страница

Предговор	3
Мисија и Визија	4
Основни принципи во работењето на ДЗР	5
Предизвици во Република Македонија	6
Меѓународни предизвици	8
Функционирање на ДЗР	9
Меѓународна соработка	10
Меѓународна рамка за функционирање на ДЗР	11
Стратешки цели на ДЗР	12
Стратешка цел 1- Обезбедување целосна независност на ДЗР	12
Стратешка цел 2 - Понатамошен развој на квалитетот на државната ревизија	13
Стратешка цел 3- Понатамошен развој на системот за управувањето со институционалните капацитети	15
Стратешка цел 4 - Понатамошен развој на информациониот систем во ДЗР	17
Стратешка цел 5- Унапредување на системот за комуникација	18

Почитувани,

Во периодот кога пред Република Македонија се поставуваат бројни обврски и предизвици, Државниот завод за ревизија го спроведе третиот циклус на подготовка на Стратешки план за развој на Државниот завод за ревизија за периодот 2010-2014 година.

Обезбедувањето целосна функционална, организациска и финансиска независност на Државниот завод за ревизија, понатамошниот развој на квалитетот на државната ревизија, понатамошниот развој на системот за управување со институционалните капацитети на ДЗР, понатамошниот развој на информациониот систем во Државниот завод за ревизија, примената на информатичка технологија и нејзино рационално и ефикасно искористување во ревизијата, како и унапредувањето на системот за комуникација и размена на информации со домашни и меѓународни правни субјекти и информирање на јавноста за работењето на Државниот завод за ревизија се примарни цели и задачи на Државниот завод за ревизија со кој имам чест да раководам.

Секако, остварувањето на стратешките определби на земјата-пристапување кон ЕУ и борбата против корупцијата, остануваат клучни сфери на секојдневното засилено дејствување на државната ревизија.

Во изминатиот двегодишен период, водејќи се од сопствената визија, мисија и стратешки планови, Државниот завод за ревизија не само што ги унапреди постојните форми на дејствување, туку воведе и нов поквалитетен пристап во извршувањето на државната ревизија, за што говори значителниот број на реализирани иницијативи.

Со Стратешкиот план 2010-2014 година се дава пресек на основните заложби на Државниот завод за ревизија, стратешките цели и определби, постигнатите резултати врз основа на претходниот Стратешки план, како и плановите, заложбите и очекувањата за наредниот период. Истовремено, стратешките цели и активности што се содржани во Стратешкиот план треба да му овозможат на Државниот завод за ревизија соодветно да одговори на идните предизвици со кои ќе се соочи, а особено со предизвикот за привлекување и задржување на високо квалификуван кадар, како и за користење на нови технологии во подобрувањето на сопственото работење.

Постигнувањето на целите ќе придонесе кон појасна перцепција за улогата на Државниот завод за ревизија и одржувањето на довербата на јавноста кон субјектите од јавниот сектор.

Како Главен државен ревизор убедена сум дека Државниот завод за ревизија со кој раководам располага со капацитет што ќе овозможи целосна и успешна реализација на Стратешкиот план за развој на Државниот завод за ревизија за периодот 2010-2014 година.

Со почит,

Главен државен ревизор
Тања Таневска

Мисија

Државниот завод за ревизија (ДЗР) е Врховна ревизорска институција во Република Македонија која има за цел навремено и објективно да го информира Собранието, Владата, другите носители на јавни функции и јавноста за ревизорските наоди од спроведените ревизии.

Државниот завод за ревизија обезбедува поддршка на Собранието на РМ во исполнувањето на неговите надлежности преку идентификацијата и презентацијата на неправилностите, случаите на противзаконско работење, и можни случаи на корупција и злоупотреба на функцијата.

Преку јасните и ефективни препораки ДЗР обезбедува поддршка на државните институции и корисници на државните средства за унапредување на управувањето на истите. На тој начин ДЗР придонесува за подобрување на животот на граѓаните на Република Македонија.

Визија

За успешно да ја исполнуваме нашата цел – водење грижа за јавните средства и да придонесуваме за унапредување на управувањето со истите, наша визија е дека треба континуирано да обезбедуваме квалитет во работењето со што би го задржале епитетот на независен и професионален партнер со висок интегритет кој истовремено е носител на напредокот во управувањето со државните средства, отчетноста и транспарентноста во користењето на истите.

Основни принципи во работењето на ДЗР

Независност
Стремеж за обезбедување функционална и организациска независност од законодавната и извршната власт и обезбедување доволно средства како услов за ефикасно остварување на овластувањата на ДЗР.

Објективност
Стремеж ревизорите да бидат објективни при практикувањето на работите на државната ревизија, интелектуално чесни и ослободени од неусогласеност на интересите и давање мислења засновани исклучиво на докази кои се обезбедени и оформени согласно ревизорските стандарди на ИНТОСАИ.

Компетентност
Стремеж за поседување знаење, искуства, објективност и авторитет при изразување на ревизорско мислење, заклучоци и препораки од страна на ревизорите посветувајќи должно внимание и грижа при примената на ревизорските стандарди на ИНТОСАИ.

Професионалност
Стремеж за континуирано следење на новините од областа на работите на државната ревизија, применување најнови и врвни ревизорски техники и помагала, и постојана надградба и унапредувањето на умешноста и вештините на ревизорите.

Тимска работа
Стремеж за континуирано практикување на колегијална, сестрана, конструктивна и креативна соработка на ревизорите со доследно почитување на поединецот, јакнење на чувството на одговорност, совесност и професионалност, како услов за остварување на визијата, мисијата и стратешките цели на ДЗР.

Транспарентност
Стремеж за континуирано обезбедување транспарентност во работењето и презентирањето на резултатите пред Собранието на РМ и другите надлежни институции и јавноста.

Предизвици во Република Македонија

Отпочнување преговори за пристапување на РМ во ЕУ и создавање на релевантни структури и системи потребни за децентрализирано управување на пред-пристапните ИПА фондови

Владата на Република Македонија во мај 2009 година ја усвои ревидираната Национална програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) што ја изготви врз основа на Пристапното партнерство усвоено од страна на Европскиот совет за Република Македонија во февруари 2008 год. и Извештајот за остварениот напредок за 2008 година на Европската комисија.

Државниот завод за ревизија учествува во реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) преку активностите предвидени во Поглавјето 3.32. Финансиска контрола.

Пристапното партнерство идентификува осум клучни приоритетни области за напредок во процесот на приближување на Република Македонија кон Европската унија, кои Европската комисија во Извештајот за остварениот напредок за 2008 година ги дефинира како одредници (бенчмаркови).

Во спроведувањето на реформите во овие осум клучни приоритетни области, како и во други области Европската унија и дава финансиската помош на Република Македонија преку новиот Инструмент за пред-пристапна помош (ИПА) кој започна да се применува од 1 јануари 2007 година.

Европската унија има за крајна цел да го пренесе управувањето со ИПА фондовите на националните органи во рамки на системот за децентрализирана имплементација веднаш штом националните органи ќе ги развијат неопходните капацитети за преземање на оваа одговорност.

Заради верификација на ефикасноста во функционирањето на системите за раководење и контрола на пред-пристапните фондови на Европската унија во Република Македонија и веродостојност на сметководствените трансакции и информации доставени до Европската Комисија формирано е Ревизорско тело кое постои како функционално независно тело од сите учесници во системите за децентрализирано управување и контрола со ИПА фондовите.

Борбата против корупцијата

Корупцијата има негативно влијание врз севкупниот живот, но последиците од неа се особено катастрофални за економскиот развој на земјата, бидејќи таа го еродира развојот, ги одвратува странските инвеститори, ја поткопува довербата на граѓаните во институциите на системот, а во значителна мерка ја зголемува сиромаштијата и невработеноста.

Државна програма за превенција и репресија на корупцијата, донесена од Државната комисија за спречување на корупција, содржи препораки за неопходни мерки и активности кои треба да бидат преземени, а кои се групирани во шест области, односно шест столба на делување со цел да се воспостави ефикасен систем за превенција и репресија на корупцијата.

Во реализацијата на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата учествува и Државниот завод за ревизија преку спроведување на дел од активностите предвидени со столбот 5: Економски и финансиски систем и приватен сектор.

Државниот завод за ревизија учествува и во реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) преку активностите предвидени во Поглавјето 3.23.1. Антикорупциска политика.

Со свој претставник во работата на Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата формирано од Владата на Република Македонија учествува и Државниот завод за ревизија.

Во борбата против корупцијата Државниот завод за ревизија придонесува и со доставување на ревизорските извештаи до Државната комисија за спречување на корупција кога ќе утврди дека постои основано сомнение дека е сторен прекршок или кривично дело.

Процес на зајакнување на финансиската контрола

Процесот на зајакнување на системот за јавна внатрешна финансиска контрола во Македонија е отпочнат во 2000 година и се спроведува преку развој и примена на принципите на децентрализирана одговорност на раководството и воспоставување функционално независна внатрешна ревизија. Целта на овој процес е изградба на систем кој ќе гарантира разумно користење на јавните средства.

Клучен елемент во успешната реформа на системот на јавна внатрешна финансиска контрола е постоењето на соодветна правна рамка. Законот за јавна внатрешна финансиска контрола е донесен во 2009 година и е усогласен со барањата на Европската комисија.

Успешната имплементацијата на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола значи дека институциите од јавниот сектор имаат воспоставено функционален систем на внатрешни контроли и современ пристап на управување кој се базира на проценка на ризиците, што како краен ефект би имало поголема економичност, ефикасност и ефективност во работата на институциите од јавниот сектор.

Процес на воспоставување на информатичко општество

Индустрискиот свет навлегува во фаза на фундаментални промени кои ги засегаат скоро сите аспекти од животот, што резултира во воспоставување на информатичко општество.

За да се достигне визијата Република Македонија да стане напредно информатичко општество, донесени се Националните стратегии за развој на електронските комуникации со информатички технологии и информатичкото општество во Република Македонија.

Овие документи претставуваат еден целосен пакет кој ќе ги постави насоките за креирање на новото дигитално опкружување, односно ќе создадат проактивен амбиент неминовен за креирање и развој на новата дигитална економија.

Планирани се мерки кои се однесуваат на развојот на комуникациската инфраструктура како единствена технолошка платформа за развој на информатичкото општество, како предуслов за воведување и масовно користење на сите услуги на информатичкото општество (е-влада, е-образование, е-бизнис, е-здравство итн) и дигитални содржини што како крајна цел го има подобрувањето на квалитетот на живот во Македонија.

Меѓународни предизвици

Понатамошен развој на ИНТОСАИ стандардите

Во годините кои се пред нас, Комитетот за професионални стандарди и другите тела на ИНТОСАИ ќе продолжат да ги развиваат деталните Меѓународни стандарди на ВРИ (ISSAI) за примена во ревизиите на јавниот сектор на глобално ниво.

Целта е да се прошират познавањата на членките на ИНТОСАИ за меѓународните стандарди за ревизија и приближување на националните пракси на повисоко, односно меѓународно ниво.

Стратешката цел 1 од Стратешкиот план на ИНТОСАИ 2005 – 2010 година, осигурува дека ИНТОСАИ ќе обезбеди рамка за професионални стандарди кои се комплементарни на потребите на членките. Заради остварување на таа цел Комитетот за професионални стандарди (PSC) одлучи да ги спои сите постојни и нови стандарди и упатства во една општа рамка под име „Меѓународни стандарди на ВРИ“ (ISSAI).

Ратификација на Лисабонскиот договор

Со влегувањето во сила на 1 декември 2009 година Лисабонскиот договор и обезбедува на ЕУ модерни институции и оптимални методи на работа неопходни за ефикасно и ефективно справување со современите предизвици.

Во услови на брзи промени во светот, ЕУ има за задача да се справува со прашањата на глобализацијата, климатските промени, демократските промени, безбедноста и енергијата.

Брзиот раст на заедницата и приемот на новите земји членки неминовно го отвори прашањето за постоење на усогласени инструменти за заедничко делување на земјите членки во заедницата.

Договорот од Лисабон ја зацврсти демократијата во ЕУ и нејзините капацитети за исполнување на интересите на граѓаните на заедницата.

Глобалните климатските промени

Климатските промени се јавија како едно од најважните прашања со кои се соочува глобалната заедница во 21 век. Основната причина за климатските промени е зголемената концентрација на емисии на стакленички гасови (GHG) како последица од човековите активности, како што се согорување на фосилни горива, дефорестација и зголемени емисии на метан. Како одговор на тие растечки влијанија, меѓународната заедница ја договори Рамковната конвенција на Обединетите нации за климатски промени (UNFCCC) и Протоколот од Кјото.

Република Македонија е потписничка на Рамковната Конвенција на ОН за климатски промени и го почитува принципот на Конвенцијата за заеднички, но поделени одговорности во стабилизирањето на атмосферските концентрации на стакленичките гасови во атмосферата и покрај тоа што не припаѓа на групата големи емитери на стакленички гасови.

Прашањето на климатските промени е опфатено и во Националната стратегија за одржлив развој на државата, како прашање кое има влијание врз многу сектори (енергетика, земјоделие, водни ресурси, здравје на луѓе и биодиверзитетот).

Функционирање на ДЗР

ДЗР е формиран со Законот за државна ревизија, донесен 1997 година, како врховна ревизорска институција во Република Македонија и една од најважните институции во системот на финансиска контрола на јавниот сектор во Република Македонија.

ДЗР е независна и самостојна институција која за своето работење е одговорна пред Собранието на Република Македонија и е раководена од Главен државен ревизор, кој го избира Собранието на Република Македонија.

Законот за државна ревизија е донесен врз основа на принципите на Декларацијата од Лима и по својата содржина овозможува ревизија на субјекти од јавниот сектор, широк опфат на ревизијата, утврдува независност на ДЗР во планирањето, извршување и известувањето за ревизијата и независност на ДЗР во поглед на организација на работите и задачите.

Законот обезбедува транспарентност во работењето со објавување на годишниот извештај и конечните ревизорски извештаи на ВЕБ страницата на ДЗР.

Чекор повеќе кон обезбедување на независноста ќе претставува понатамошното усогласување на Законот за државна ревизија и подзаконските прописи со Декларација за независност од Мексико.

ДЗР работи согласно меѓународните ревизорски стандарди кои се усвоени за примена во Република Македонија. Согласно овие стандарди и одредбите на Законот за државна ревизија, ДЗР врши финансиска ревизија и ревизија на успешност.

ДЗР врши ревизија на финансиските извештаи со цел изразување мислење дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот од финансиските активности во согласност со прифатените сметководствени стандарди.

Државната ревизија опфаќа и постапка на испитување законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи, како и давање на оцена за користењето на средствата од аспект на постигнатата економичност, ефикасност и ефективност .

Ревизорот мора да поседува соодветна компетентност. Поради тоа ДЗР обезбедува континуирана обука за своите вработени за ефикасно извршување на работните задачи и стекнување на пракса за имплементација на меѓународните ревизорски стандарди, другите стандарди и регулативи, како и за најновите достигнувања во ревизорската практика согласно европските стандарди и критериуми.

Меѓународна соработка

ДЗР е член на Меѓународната организација на врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) од 2001 година и на Европската организација на врховните ревизорски институции (ЕУРОСАИ) од 2002 година.

Покрај тоа од 2002 година, односно од 2005 година ДЗР е член и на работната група за животна средина и на работната група за информатичка технологија на ЕУРОСАИ.

Од 2005 година ДЗР е активен член на мрежата на ВРИ на земјите кандидати и потенцијални кандидати за прием во Европската унија и Европскиот суд на ревизори од Луксембург. ДЗР соработува со Европскиот суд на ревизори и по основ на програмата за стажирање во Судот која им се нуди на помладите ревизори од ВРИ на земјите кандидати за членство во Европска унија.

ДЗР развива и одржува билатерална и мултилатерална соработка со други ВРИ, меѓународни организации и институции со цел размена на искуства и стекнување на нови знаења од областа на ревизијата на јавниот сектор.

Во рамки на оваа соработка беа реализирани, односно се наоѓаат во фаза на имплементација следните проекти:

- Во периодот од 2003-2005 година беше реализиран Проектот на Светска банка за развој на ДЗР, во рамки на кој консултанти на Светска банка изготвија материјали за обука и други прирачници, упатства и насоки со цел понатамошно усогласување на работењето на ДЗР со меѓународните стандарди. Во рамки на проектот беше подготвен прирачник за ревизија на успешност, програма за споделување на искуство и знаење и беше спроведена обука и организирани студиски патувања за вработените во ДЗР.

- Во периодот од 2005-2008 година Холандскиот суд за ревизија беше вклучен во твининг проект финансиран преку Холандската билатерална развојна поддршка (ODA), со цел да обезбеди подобрување на праксата и примена на методологија при извршување на ревизиите согласно добрата пракса и искуствата од ХСР во четири компоненти: правна рамка; градење на организациски и административни капацитети; подобрување на вештините на ревизорите, како и ИТ и ИТ ревизија.

  Во рамки на втората компонента на твининг проектот, а на барање на ДЗР, во март 2007 година беше извршен Peer Review од страна на Врховната ревизорска институција на Сојузна Република Германија (Bundesrechnungshof). Peer Review –то обезбеди независно и професионално мислење за постигнатиот развој на ДЗР и со тоа претставува основа за продолжување на напорите на ДЗР за обезбедување статус на модерна, независна и ефективна врховна ревизорска институција.

- Размената на добрите пракси со Холандскиот суд за ревизија продолжува понатаму во рамки на МАТРА Пред-пристапен проект, кој започна со имплементација во почетокот на 2009 година и ќе трае до крајот на 2010 година, со цел усвојување нови знаења и унапредување на работата на ДЗР.

ДЗР остварува редовна соработка и со СИГМА и Европската комисија во рамките на годишните оценски мисии за функционирањето на финансиската контрола во Република Македонија.

Меѓународна рамка за функционирање на ДЗР

Меѓународна организација на врховните ревизорски институции (INTOSAI)

Меѓународната организација на ВРИ како заедница на врховните ревизорски институции, над 50 години обезбедува институционална рамка на ВРИ со цел промовирање развој и трансфер на знаење, подобрување на државната ревизија на светско ниво и зајакнување на професионалните капацитети, статус и влијание на членките во односните земји.

Согласно принципите на ИНТОСАИ, размената на искуство меѓу членките, како и наодите и перцепцијата кои произлегуваат од размената, гарантираат напредок на државната ревизија паралелно со новите случувања.

Меѓународни стандарди за ревизија

Ревизорските стандарди на ИНТОСАИ содржат основни принципи на ревизијата која ја вршат ВРИ. Тие и понатаму остануваат рамка за ревизорските стандарди на членките на ИНТОСАИ. Истите треба да се разгледуваат согласно специфичните уставни, правни и други услови на ВРИ. Овие стандарди се усвоени за примена во Република Македонија при вршењето на државна ревизија.

Меѓународните стандарди за ревизија на ИФАК обезбедуваат цврста основа на напатствија како да се имплементираат ревизорските стандарди на ИНТОСАИ. ИФАК работи на зајакнување на сметководствената професија на светско ниво и дава допринос за развојот на силни меѓународни економии преку воспоставување, промовирање и придржување до високо квалитетни професионални стандарди, продлабочувајќи го меѓународното приближување кон истите, како и преку јавно говорење за проблемите од јавен интерес каде е најважна професионалната експертиза.

Соработката меѓу ИФАК, односно Одборот за обезбедување на ревизорски стандарди (IAASB) и Комитетот за ревизорски стандарди на ИНТОСАИ се одвива во правец на обезбедување на меѓународни стандарди кои во најголем можен обем ги земаат во предвид специфичните аспекти на јавниот сектор, односно развој на стандарди кои во иднина би биле погодни за примена и во приватниот и во јавниот сектор.

Декларација од Лима

Декларацијата од Лима (ISSAI 1) е еден од основните меѓународни документи кој ги дефинира основните принципи за државна ревизија (усвоена на IX Конгрес на ВРИ-INCOSAI во Лима 1977 година). Овој документ е надополнет со Декларација за независност (ISSAI 10) усвоена на XIX Конгрес на ВРИ (INCOSAI) во Мексико Сити 2007 година.

Во документот се наведува дека “Врховните ревизорски институции можат да ги извршуваат своите задачи објективно и ефективно само доколку се независни од субјектите кои се предмет на ревизија и доколку се заштитени од надворешно влијание“. Декларацијата од Лима наведува неколку клучни особености на независност: ВРИ да биде независна од извршните органи и од оние врз кои врши ревизија; членовите на ВРИ да се заштитени од арбитрарно отстранување од должност; и ВРИ да располага со финансиски средства за извршување на задачите. Се очекува оваа независност да биде поткрепена со Уставот и соодветното законодавство.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА ДЗР

Во периодот 2010-2014 година ДЗР ќе ги насочи своите активности кон реализација на следните цели:

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1:

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЦЕЛОСНА ФУНКЦИОНАЛНА, ОРГАНИЗАЦИСКА И ФИНАНСИСКА НЕЗАВИСНОСТ НА ДЗР

Независноста е клучна во обезбедувањето на потребниот интегритет и кредибилитет на ДЗР.

ИНТОСАИ како Меѓународна организација на ВРИ во Декларацијата од Лима прецизно ги дефинира основните принципи за независно функционирање на националните ВРИ.

Во изминатиот период ДЗР активно беше вклучен во градењето на разбирањето на надлежните институции за овие принципи и за потребата од нивно обезбедување и ќе продолжи да дејствува во насока на целосно обезбедување на неопходните услови.

Непосредна цел 1.1

Дефинирање на правниот статус на ДЗР како уставна категорија во Република Македонија

Активности:

- ДЗР ќе го следи процесот на дефинирање на правниот статус на институцијата и за таа цел ќе одржува редовни контакти со надлежните институции со цел да биде запознаен со текот на усвојувањето на правните решенија и ќе обезбеди потребни информации за дополнување на Уставот на Република Македонија и донесување на нов закон за државна ревизија од страна на надлежните органи.

Непосредна цел 1.2

Имплементација на законските решенија за независен и самостоен буџет на ДЗР

Активности:

- ДЗР ќе даде придонес кон изготвување на нови законски решенија кои имаат за цел создавање на нормативно правни претпоставки за функционирање на независен и самостоен буџет;

- ДЗР ќе одржува редовни контакти со надлежните институции со цел да биде запознаен со текот на усвојувањето на предложените измени и дополнувања на потребните законски и подзаконски прописи и да ги обезбеди неопходните информации за усвојување на истите, и

- По донесување на новите законски решенија ДЗР ќе подготви независен буџет во форма на предлог кој ќе биде доставен до Собранието на Република Македонија.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2:

ПОНАТАМОШЕН РАЗВОЈ НА КВАЛИТЕТОТ НА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

За да обезбедат независни, објективни, релевантни и транспарентни информации, ДЗР се залага за извршување ревизии чиј квалитет нема да биде предмет на сомнеж.

ДЗР врши финансиска ревизија со цел издавање мислење за реалноста и објективноста на финансиски извештаи на корисниците на јавни средства. Исто така, врши ревизии на успешност со цел давање на оценка за користењето на средствата од аспект на постигнатата економичност, ефикасност и ефективност.

Согласно Законот за државната ревизија ДЗР го изготвува Годишниот извештај од извршените ревизии и за својата работа и истиот го поднесува до Собранието на Република Македонија.

Насоки за вршење на финансиска ревизија и ревизија на успешност се содржани во прирачниците и другите упатства подготвени од ДЗР во согласност со меѓународните ревизорски стандарди, како и во деталните упатства за планирање на ревизијата и за формата и содржината на ревизорскиот извештај.

Составен дел на ревизорската пракса во ДЗР е следењето на степенот на исполнување на препораките од страна на ревидираните субјекти. Ревизорскиот извештај за извршената ревизија на спроведувањето на дадените препораки се изготвува согласно Упатство донесено од ДЗР, а ДЗР има усвоено и инструменти за прибирање на податоци за степенот на исполнувањето на препораките од надлежните органи.

Врз основа на проценките за способностите на ревизорскиот кадар, ДЗР ги дефинира и потребите за обука на кадарот. Годишната програма за обука е составен дел на акцискиот план за реализација на истата.

ДЗР ќе продолжи да ја развива ревизорската пракса преку остварување на следните непосредни цели и активности:

Непосредна цел 2.1

Подобрување на ефикасноста на планирање и програмирање на финансиски ревизии и ревизии на успешност

ДЗР ги реализира дефинираните стратешки цели и насоки за работа преку годишните програми за работа. Годишната програма ги дефинира планираните субјекти и областите, односно прашањата кои ќе бидат ревидирани во текот на годината.

ДЗР има усвоено критериуми за избор на субјекти, односно области кои ќе бидат ревидирани на годишно ниво. Усвоениот пристап на планирање на ревизиите е во согласност со меѓународно прифатените стандарди и ревизорски пракси.

ДЗР ќе продолжи да ја развива ревизорската пракса преку развивање сеопфатен пристап во ревизијата кој ќе придонесе за консолидирано известувањето на Собранието на Република Македонија, надлежните органи и јавноста за начинот на користење на јавните средства.

Во периодот што следува ДЗР ќе се фокусира на обезбедување на потребните капацитети за повеќегодишно планирање на финансиските ревизии и ревизиите на успешност. Особен акцент ќе биде ставен на планирањето на ревизијата на севкупниот консолидиран буџет на Република Македонија, како и дефинирањето на ризични области, односно прашања релевантни за ревизијата на успешност.

Повеќегодишното планирање на финансиските ревизии и ревизиите на успешност ќе има цел да се максимизира севкупниот ефект од извршените ревизии и да се зголеми ефикасноста со подобро користење на расположливите ресурси.

Активности:

- Ќе биде обезбедено искуство од други ВРИ за начинот на кој повеќегодишно ги планираат финансиските ревизии и ревизиите на успешност;

- Ќе биде обезбедено искуство од други ВРИ за ревизија на севкупниот консолидиран буџет на Република Македонија, и

- Ќе биде изготвен план во кој ќе бидат предвидени капацитетите што ќе бидат потребни за повеќегодишното планирање на финансиските ревизии и ревизиите на успешност.

Непосредна цел 2.2

Подобрување на квалитетот на извршените ревизии и следење на ефектите од извршените ревизии

ДЗР подготви Упатство за квалитет на ревизијата со цел да се обезбеди висок квалитет на работењето и извештаите коишто произлегуваат од работењето.

ДЗР ќе продолжи да го развива системот за обезбедување квалитет на ревизијата и ќе обезбеди услови за имплементација на истиот.

ДЗР континуирано го следи процесот и временските рокови на имплементирање на препораките во функција на унапредување на управувањето со јавните средства. Препораките и одговорите по препораките ја формираат основата за идни испитувања и следења на спроведувањето на препораките.

Согласно меѓународните ревизорски стандарди ДЗР ја следи имплементацијата на препораките преку редовните ревизии и преку посебно дефинирани ревизии за следење на степенот на имплементација на препораките. За таа цел ДЗР донесе Упатство за формата на ревизорскиот извештај од спроведена ревизија за следење на степенот на имплементација на препораките.

За постигнување на наведените непосредни цели ДЗР ќе се ги спроведе следните активности за зајакнување на контролата на квалитетот на ревизиите, односно за понатамошно унапредување на системот за следење на препораките:

– ДЗР ќе воведе функција за обезбедување квалитет во ДЗР согласно насоките содржани во Упатството за обезбедување квалитет во ревизијата;

– ДЗР ќе воведе ревизорски софтвер за раководење со ревизиите;

– Понатамошно унапредување на системот на оценување на степенот на јасноста, конкретноста и начинот на презентирање на наодите и препораките во ревизорските извештаи;

– ДЗР ќе изготви нови подобрени обрасци за следење на степенот на имплементација на препораките од страна на надлежните органи, и

– Ќе изработи или ќе набави софтверско решение за следење на степенот на имплементација на препораките.

Непосредна цел 2.3

Понатамошен развој на системот на следење и информирање за системските слабости заеднички за одделните ревидирани субјекти и активности

Активности:

- Ќе дефинира нови пристапи и инструменти, како и нови комуникациски канали помеѓу ДЗР и надлежните органи со цел да придонесе кон зголемување на степенот на надминување на утврдените системски слабости;

- Ќе обезбеди капацитети за следење на ревизорското опкружување (следење на трендови, состојби во одделни области и субјекти од интерес за ревизијата) со изготвување анализа на ризиците за процесот на програмирање/ планирање, и

- Ќе ги дефинира задолженијата и видовите анализи кои треба да се изработуваат и влијанието на истите врз процесите на вршење ревизија во ДЗР.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3:

ПОНАТАМОШЕН РАЗВОЈ НА СИСТЕМОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ КАПАЦИТЕТИ НА ДЗР

Институциите кои користат јавни средства се должни преку ефикасни внатрешни контроли да ги извршуваат обврските кои се однесуваат на соодветно користење на средствата во процесот на обезбедување функции од општествен интерес. Оваа обврска особено се однесува на ДЗР како ВРИ, бидејќи сите ВРИ вршат проценка на субјектите кои се предмет на ревизија и треба да ги прифатат овие критериуми за проценка на сопственото однесување од две основни причини.

Од една страна ДЗР со својот пример може да го унапреди разбирањето на другите институции за потребата од постоење ефикасен систем на интерни контроли, а од друга страна и самиот ДЗР има обврска за обезбедување сигурност дека поставените цели ќе бидат исполнети.

Системот за внатрешна контрола на ДЗР се базира на контролни активности вградени во постојните постапки и структури на одговорност на вработените. Во ДЗР е формирано Одделение за внатрешна ревизија кое дава свој придонес во развојот на внатрешните контроли и нивно ефикасно функционирање.

Човечките ресурси се еден од основните елементи во секоја ВРИ. Обучени, компетентни, мотивирани и посветени вработени имаат значајна улога во постигнување висок квалитет во ревизијата и во резултатите од истата. Со цел да обезбеди одржлив систем за управување со човечките ресурси, ДЗР изработи Стратегија за управување со човечки ресурси за периодот 2008-2012 година.

Внатрешната организација на ДЗР, видовите на организациони облици и нивниот делокруг на работа, како и начинот на раководење со организационите облици се условени од примарната задача на ДЗР, а тоа е вршењето на финансиска ревизија по видови субјекти и вршењето ревизија на успешност.

Со понатамошниот развој на пристапот на ревидирање на јавните средства преку развивање стратегија за ревизија, ДЗР ќе продолжи да ја прилагодува внатрешната организација за да може да одговори на барањата за ефикасно и ефективно работење.

Непосредна цел 3.1

Понатамошно унапредување на системот за финансиско управување и системот на интерни контроли во ДЗР

Активности:

- ДЗР ќе направи согледување на постојниот систем за финансиско управување и контрола;
- ДЗР ќе дефинира предлози за унапредување на постојниот систем согласно меѓународните и национални стандарди за внатрешна контрола;
- ДЗР ќе подготви план за потребни ресурси (човечки и финансиски) за воспоставување на предложените унапредувања на системот за финансиско управување и контрола, и
- ДЗР ќе ги дополни постојните и ќе изготви нови интерни акти за регулирање на соодветни аспекти на системот за финансиско управување и контрола.

Непосредна цел 3.2

Понатамошно унапредување на функционалната, организациската и кадровската структура

Активности:

- ДЗР ќе подготви нови интерни акти за усогласување на функционалната, организациската и кадровската структура и специфичните одговорности во ДЗР со новата правната рамка (Закон за државна ревизија и Уставен амандман);
- Достигнување оптималниот број на вработени до 2012 година согласно Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), и
- ДЗР ќе подготви анализа за усогласеноста на организационата поставеност и вкупниот број на извршители со надлежностите и дефинираните стратешки цели.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4:

ПОНАТАМОШЕН РАЗВОЈ НА ИНФОРМАЦИОНИОТ СИСТЕМ ВО ДЗР, ПРИМЕНА НА ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И НЕЈЗИНО РАЦИОНАЛНО И ЕФИКАСНО ИСКОРИСТУВАЊЕ ВО РЕВИЗИЈАТА

Интегритетот и достапноста на информациите и информационите системи, континуитетот и ефикасноста на процесите во ДЗР мора да се обезбедени со ИТ структура со висок квалитет.

За обезбедување услови за постигнување на потребниот квалитет ДЗР донесе ИТ стратегија за периодот 2009-2013 година.

Одделението за ИТ го развива, одржува и унапредува информациониот систем во институцијата.

За планирање и поефикасно извршување на ревизијата, во ревизорската пракса се користи ИДЕА софтверот.

ДЗР ќе продолжи да ги развива, одржува и унапредува ИТ капацитетите и информациониот систем во институцијата.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 5:

УНАПРЕДУВАЊЕ НА СИСТЕМОТ ЗА КОМУНИКАЦИЈА И РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ СО ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ ПРАВНИ СУБЈЕКТИ И ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ДЗР

Основни корисници на резултатите од работата на ДЗР се Собранието на РМ, Владата на РМ и другите надлежни институции од јавниот сектор.

Во комуникацијата со корисниците на резултатите од неговата работа, ДЗР има за задача да обезбеди навремени информации.

Комуникацијата со другите ВРИ и професионалните организации континуирано го збогатува, надоградува и потврдува професионалното знаење и квалитетот во работењето на ревизорите.

ДЗР изготви Стратегија за комуникација за периодот 2008-2012 година, преку која се стреми кон подобрување и развивање на посредната и непосредната комуникација, внатрешно и надворешно.

Комуникацијата со Собранието на Република Македонија е оценета како особено важна. Во насока на развивање на оваа комуникација беше донесен заклучок од страна на Собранието на Република Македонија за формирање на посебно соодветно тело за разгледување на извештаите, на кој начин ДЗР ќе го информира Собранието на Република Македонија за актуелните состојби утврдени со ревизорските извештаи на ДЗР.

Со цел унапредување на понатамошната соработка со Собранието на Република Македонија, ДЗР ќе даде свој придонес преку иницирање работилници и дискусии за зголемување на разбирањето на членовите на Собранието на Република Македонија и на собраниските комисии за функцијата и начинот на работа на ДЗР. Предмет на овие дискусии би биле аспектите, прашањата, проблемите и состојбите на владино ниво и на ниво на институциите што се предмет на државна ревизија за кои ДЗР има информации и професионално знаење, а кои се во функција на носењето соодветни одлуки од страна на Собранието на Република Македонија.

ДЗР ќе ги дефинира и потребните ресурси и ќе изготви акциски план за унапредување на понатамошната соработка со Собранието на Република Македонија.

Оваа стратегија ќе се применува од денот на нејзиното донесување.

Број 0104 – 828/1
Скопје 25.12. 2009 год.

Главен државен ревизор

Тања Таневска